

T.C.
GİRESUN İL ÖZEL İDARESİ
İL GENEL MECLİSİ
(AR-GE TARİFE KOMİSYONU)

Rapor Tarihi : / /2023
Konusu : Su Tahlilleri

198

İL GENEL MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
GİRESUN

İlimiz genelinde içme sularının tahlilleri ve izlenmesi köylerimizden numune alınarak, İl Sağlık Müdürlüğüne yapılmaktadır. Yapılan tahlillerin ücretlerinin ödenmesi kanun gereği İl Özel İdaresine bırakılmıştır. Bu tahliller İl Özel İdaremize ağır yük getirmektedir, İl Sağlık Müdürlüğü ile görüşülerek neler yapılabileceğinin araştırılması ve meclisimizin bilgilendirilmesi istenmiştir.

RAPOR:

Komisyonumuz tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucu hazırlanan rapor ekte sunulmuştur.

Meclisimizin bilgilerine arz olunur.

Murat ARSLAN
Komisyon Başkanı

Eleaddin ÖNAL
Başkan Yrd.

Mürsel GENÇ
Sözcü

Hayati BAYRAM
Üye

Bahattin YILIKYILMAZ
Üye

BİLGİ NOTU:

Halk Sağlığı Laboratuvarlarında içme kullanma sularının analizleri İNSANİ TÜKETİM AMAÇLI SULAR HAKKINDA YÖNETMELİK'e göre yapılmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

İçme-Kullanma Sularına Ait Hükümler İzleme, Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri

Madde 10 — Tüketime sunulan içme-kullanma suları Ek-2 Tablo B1'de belirtilen sıklıklarda denetleme izlemesi ve kontrol izlemesine tabi tutulur. (Ek ibare:RG-7/3/2013-28580) **Müdürlükçe Ek-2 Tablo B1'de belirtilen asgari şartlara uygun izleme programları hazırlanır.** Numune alma noktaları, Ek-2'deki gereklilikleri karşılayacak şekilde (Değişik ibare:RG-7/3/2013-28580)Müdürlük ve Mahalli İdarece belirlenir. Numuneler, yıl boyu tüketilen suyun kalitesini yansıtacak şekilde alınır. Ancak suların, Ek-1 (a) ve (b)' de belirtilen parametre değerleri ile, 7 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen parametre değerlerine uyumsuzluğunun tespit edilmesi halinde, kirliliğin boyutlarının ve düzeltici önlemlerin etkinliğinin tespiti amacıyla, 11 inci madde uyarınca izleme programı dışında ilave denetleme izlemesi talep edilebilir.

Tablo B1. Bir dağıtım şebekesinden ya da bir tankerden sağlanan ya da gıda üretiminde kullanılan içme-kullanma amaçlı su için minimum numune alma ve analiz sıklığı.

Bir su şebekesi bölgesi içinde her gün dağıtılan ya da üretilen suyun miktarı (m ³) (Not 1 ve 2)	Her yıl için kontrol izlemesi sayısı (Not 3, 4 ve 5)	Her yıl için denetleme izlemesi sayısı (Not 3 ve 5)
≤100	2	1
(>100)-(<=1000)	4	1
(>1000)-(<=10 000)	4 1000 m ³ üzerindeki her 1000 m ³ /gün için 3 kontrol izlemesi daha ilave edilecektir.	1 1000 m ³ üzerindeki her 3300 m ³ /gün için 1 denetim izlemesi daha ilave edilecektir.
(>10 000)-(<=100 000)	31 10.000 m ³ üzerindeki her 1000 m ³ /gün için 3 kontrol izlemesi daha ilave edilecektir.	3 10.000 m ³ üzerindeki her 10 000 m ³ /gün için 1 denetim izlemesi daha ilave edilecektir.
>100.000	301 100.000 m ³ üzerindeki her 1000 m ³ /gün için 3 kontrol izlemesi daha ilave edilecektir.	10 100.000 m ³ üzerindeki her 25 000 m ³ /gün için 1 denetim izlemesi daha ilave edilecektir.

Buna göre, İl Özel İdaresi Müdürlüğünün sorumluluk sahasındaki depolardan mevzuatın izin verdiği en düşük sayıda izleme noktası seçilmiştir. İlçelere göre yapılması gereken izleme sayıları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Giresun Yıllık Numune Sayıları

İLÇE	ALINMASI GEREKEN DENETİM İZLEME SAYISI	ALINMASI GEREKEN KONTROL İZLEME SAYISI
Alucra	39	80
Bulancak	44	117
Çamoluk	29	64
Çanakçı	16	34
Dereli	34	78
Doğankent	10	22
Espiye	34	75
Eynesil	10	24
Giresun Merkez	42	148
Görece	46	119
Güce	16	34
Keşap	45	94
Piraziz	23	50
Şebinkarahisar	61	132
Tirebolu	49	103
Yağlıdere	28	60

7

Ayrıca salgın gibi olağandışı durumlarda alınan numunelerden ücret talep edilmemekte İl Sağlık Müdürlüğü idaresi tarafından görev zararı olarak kaydedilerek kendi bütçesinden karşılanmaktadır.

Denetleme izlemesinin amacı; Yönetmelik Ek-1 (a) ve (b)' deki bütün parametrik değerlere uyulup uyulmadığını belirlemek için gerekli verileri temin etmektir. Sular EK -1 (a) ve (b)'de belirtilen parametreler ile 7 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca belirlenen bütün parametreler denetleme izlemesine tabi tutulur. (Değişik ibare:RG-7/3/2013-28580) Müdürlük gerekli gördüğü takdirde Ek-1 (c) ve (d)' de yer alan parametreleri de denetleme izlemesine dahil edebilir.

EK-1/a) (Değişik:RG-20/10/2016-29863) Mikrobiyolojik parametreler

Mikrobiyolojik Denetim İzleme Parametreleri		
İçme Kullanma Suyu (L1-L2)	İçme Suyu (L1)	Kaynak Suyu (L1)
Escherichia coli (E. coli)	E. coli	E. coli
Enterokok	Enterokok	Enterokok
Koliform bakteri	Koliform bakteri	Koliform bakteri
	P. aeruginosa	P. aeruginosa
	Anaerob sporlu sülfid redükte eden bakteriler	Anaerob sporlu sülfid redükte eden bakteriler
	Patojen Stafilokoklar	Patojen Stafilokoklar

	22 °C'de koloni sayımı	22 °C'de koloni sayımı
	37 °C'de koloni sayımı	37 °C'de koloni sayımı
	Parazitler	

EK-1/b) Kimyasal Denetim İzleme Parametreleri (L1)

Akrilamid
Antimon
Arsenik
Benzen
Benzo (a) piren
Bor
Bromat
Kadmiyum
Krom
Bakır
Siyanür
1,2-dikloreten
Epikloridin
Florür
Kurşun
Cıva
Nikel
Nitrat
Nitrit
Pestisitler
Toplam pestisitler
Polisiklik aromatik hidrokarbonlar
Selenyum
Tetrakloreten ve trikloreten
Trihalometanlar-toplam
Vinil Klorür

Kontrol izlemesinin amacı, içme-kullanma suyunun Ek-2 Tablo A'da sayılan parametrelerin Ek- 1'de yer alan değerlerine uyup uymadığını belirlemek amacıyla, suyun organoleptik ve mikrobiyolojik kalitesi ve aynı zamanda içme suyu arıtımının yapılması durumunda, bu arıtımın (özellikle dezenfeksiyon) etkili olup olmadığı hakkında düzenli bilgi sağlamaktır.

Tablo A. Kontrol izleme parametreleri

İçme-Kullanma Suları (L1-L2)	İçme Suları (L1-L2)	Kaynak Suları (L1-L2)
Renk	Renk	Renk
Bulanıklık	Bulanıklık	Bulanıklık
Koku	Koku	Koku
Tat	Tat	Tat
İletkenlik	İletkenlik	İletkenlik
Hidrojen iyonu konsantrasyonu (pH)	Hidrojen iyonu konsantrasyonu (pH)	Hidrojen iyonu konsantrasyonu (pH)
Nitrit		
Amonyum	Amonyum	Amonyum

Alüminyum	Alüminyum	
Demir	Demir	
C. perfringens (Sporlar dâhil)	C. perfringens (Sporlar dahil)	C. perfringens (Sporlar dahil)
E. coli	E. coli	E. coli
Koliform bakteri	Koliform bakteri	Koliform bakteri
	P. aeruginosa	P. aeruginosa
	22 ve 37 °C'de koloni sayımı	22 ve 37 °C'de koloni sayımı

✗ Bu analizlerden Giresun Halk Sağlığı Laboratuvarı'nda (L1 Tipi) ve L2 Tipi Laboratuvarlarda çalışılanlar aşağıda sunulmuştur;

Giresun Halk Sağlığı Laboratuvarı (L2)

- ✗ - İçme kullanma sularının kontrol izleme kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerini
- İçme kullanma sularının denetim izlemesi mikrobiyolojik analizlerini,
- İçme kullanma sularının özel istek ve salgın izleme kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerini
- İçme ve kaynak sularının kontrol izleme kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerini
- İçme ve kaynak sularının piyasa gözetim izlemeleri mikrobiyolojik analizlerini
- Deniz sularında mikrobiyolojik analizler
- Diyaliz sularında mikrobiyolojik analizler
- ✗ Havuz sularının mikrobiyolojik ve kimyasal analizlerini, yapmakla yetkilendirilmiştir. Bunun dışında kalan tüm numune çeşitleri ve ilgili parametreler L1 tip laboratuvarlarda çalışılması gerektiğinden Trabzon Halk Sağlığı Laboratuvarına gönderilmektedir.

L1 laboratuvarlarda yukarıdaki analizlere ek olarak:

- İçme kullanma sularının denetim izlemesi kimyasal analizleri,
- İçme ve kaynak sularının denetim izleme kimyasal ve mikrobiyolojik analizlerini
- Doğal mineralli sular kimyasal ve mikrobiyolojik analizleri,
- Diyaliz sularının kimyasal analizleri,
- Deniz sularında siyanobakter,
- Deniz sularının kimyasal analizleri,
- ✗ - Yataklı sağlık kurum ve kuruluşları, turizm, ve rekreasyon amaçlı hizmet veren yerler, suyun kullanılan endüstriyel havalandırma sistemlerinin ve/veya soğutma makinelerinin kullanıldığı iş merkezleri ve işyerlerinde sularda lejyonella analizleri yapılmaktadır.

Mevcut durumda, İl Özel İdaresinin sorumluluk sahasında bulunan 740 deponun 240'ında klorlama cihazı bulunmakta ancak bu cihazlar da ya bakımları yapılmadığı için ya da klor temin edilmediği için klorlama işlemi yapılamamaktadır. Bu da özellikle kırsal kesimde su sanitasyon çalışmalarını aksatmakta, sağlıklı ve güvenli su ihtiyacı karşılanamamaktadır. Bu durum toplum sağlığını ciddi tehlikeye sokmaktadır.

Sağlıklı ve güvenli su temini ve su kaynaklı olası hastalık ve salgınların önüne geçilmesi amacıyla klor cihazı bulunmayan depoların da klor cihazı eksiklikleri tamamlanmalı, düzenli klor temini sağlanmalı ve her depo en yakın köy muhtarına zimmetlenerek cihazın takibi ve düzenli olarak klor stoklarının yerine koyulması işlemlerini yürütmesi gerekmektedir.